

niko tožiti, ta pa ga je prosil odpuščanja in poravnala sta se, ker mu je g. organist odpustil. V zahvalo pa je gospod župnik tega gospoda iz službe zapobil, čeprav jo je že dolgo in vestno opravljal. Bohaneč, ali je to lepo, ali je to krščansko? Ubogi organist, uboga fara!

Kmet s fare.

Našemu naročniku g. L. H. v K. Lepa hvala za vaše lepo postopanje in za navdušeno razširjanje našega lista. Bodite prepričani, da Vam bode ljudstvo nekdaj, ko bode spreviedelo, da mu hočete odgnati temo, gotovo tudi hvaležno. Vrlemo gospodarju in neustrašenemu boritelju za napredok, za zboljšanje kmečkega stanu, kličemo prav srčno: Bog ga ohrani še mnoga leta kmetom, našemu čistemu namenu in naši lepi domovini v prid!

Leskovški častni občan velezasluženi g. Stoklas, leskovško konzumno društvo, in pa „Fihpos.“ Mislim da povejo te besede že jako mnogo, a vendar še dostavim ljubi „Štajerc“ nekaj. V bilanci tega društva stoji vrednost blaga 6902 K, vrednost inventarja 1031, in vrednost hiš. štev. 2 in 17, 9212 K. Dobro, ljubi „Štajerc“ ako ti to vse verjameš, jaz ne verjamem. Na mestu se dam obesiti, ako je vredno vsó blago v društvu blizu 7 tisoč kron. Vnebovpijoča laž je, da je vreden inventar čez tisoč kron, pač pa je vredna celo ropotija, ki se nazivlje inventar, malo več kakor toliko grošev. Stare, deske, malo pooboblane in zbite, naj bi bile vredne več kakor tisoč kron? Ako pa prideš zopet ljubi „Štajerc“ konzuma v drugič rubit, kakor se je to zgodilo predlansko leto, bodeš pa že videl, kaj je vse vredno, bodeš pa tudi videl še tiste mnogoštivilne „špegle“ če jih ni lepa farovška Mica vseh pokupila, „pritošje“, v katerih je taka tema, kakor sploh v konzumni kasi, in pa „cigarenspitze“, in farbe za jajce, katere je bilo naročeno za 40 forintov, in tako dalje. Ljubi „Štajerc“, ako pa tega ne verjameš, bode pa mal tisti mož kaj več povedati, ki je naš konzum koj od kraja rešil za čez tisoč kron škode, katere bi mi kmetje morali plačati, in kateremu so te zasluge tako krščansko (?) poplačane bile. Joj, joj! Stoklas, vrli častni mi občan, že nima več enega lista na celem svetu, v katerem bi priobčil svoj veleum, kakor „Naš Dum“. No pa „Fihpos“ in Stoklas spadata že skupaj. Ljubi „Štajerc“ nekdaj si nam že prinesel nekaj o častnem občanstvu tega vrlega gospoda nadučitelja. Povedal pa ti budem, danes, da to občanstvo grozno smrdi. Ko so ga namreč naši prejšnji odborniki imenovali za častnega občana, več kakor polovica odbornikov ni vedela, kaj je podpisala. Žakaj pa tega Stoklas „Fihposu“ ne piše. Ako so zares naganjale Stoklase copernice po gozdu, je pač dobro, da jim je ušel. Pa čudno je, da se Stoklas ni še boljše izredil. Piše namreč v „Fihposu“ takole: „Stoklasu pa se zaradi te obsodbe niso lasje ježili, temveč trudil se je, da nebi telesno shujšal, jedel in pil je po navadi, da bi ljudozrci dobili vsaj nekaj malo „ocvirkov“. Stoklas pa bodeš dal vendar malo „ocvirkov“, ker ti do sedaj tvoja jed in piča ni posebno poboljšala tvoje vitke, možate, krasno

zrastene postave, suh si kakor poprej! Ti pišeš, da je društvo imelo leta 1900tega 263 zadružnikov, leta 1901 pa 265. Toraj v celiem letu napredok za za cela d v a družbenika. To je strašanski napredok! Društveni blagajnik g. Vrunkar, pa se bode vendar poboljšal, ker vé, da ne sme, kdor ima „puter“ pod klobukom iti na solnce, ker bi drugače začeli pravi „ocvirk“ spod klobuka leteti. To le samo za danes ljubi „Štajerc“, prihodnjič pišem bolj temeljito, ako bode treba o konzumu, o Stoklasovih „ocvirkah“ in o blagajniku Vrunkerju. Pozdravlja te ljubi „Štajerc“ tvoj — Varničan. (Opomba uredništva: Dragi Varničan! Dobro tako! Stoklasovo častno občanstvo in Vrunkerjev „puter“ nam je dobro znan. O pravem času pride obojno na solnce!)

Zunanje novice.

Žid — kardinal. „Israelitisches Gemeindeblatt“ in po njem nekateri češki listi pripovedujejo sledeče: V Pragi se je rodil židovski otrok Jakob Austerlitz. Bil je jako nadarjen. Po raznih doživljajih je prišel v London, od koder je pod tujim imenom, dr. John Brown zbežal z bogato hčerko nekega bankirja. V Pragi so ga prijeli, a ker je dejal, da je rodom Pražan in Čeh, so ga zaprli samo za nekaj tednov. Ondi se je dal krstiti, kardinal Schwarzenberg mu je bil za botra in s privoljenjem namestništva se je začel pisati Howard ter se je tudi poročil po krščanski šegi. Pozneje se je od žene poslovil. Pisal jej je, da postane mašnik — in kakor bi bil s sveta izginil, nihče ni vedel o njem. Žena je, ker sta jej umrla obo otroka, postala odgojiteljica. A po mnogih letih se je Howard pokazal kot poseben varovanec kardinala Antonelija v Rimu. Kot jezuit, je postal pozneje ankonski škof in l. 1880 je bil kot k a r d i n a l poslan k avstrijskemu cesarju. V Išlu se je na skrivnem sešel s svojo soprogo, odložil duhovniške časti, odšel v London ter postal ondi urednik nekega lista. Pozneje se je vrnil zopet v Rim, a so se že na njem prikazovala znamenja blaznosti. Odpeljali so ga na Angležko, kjer je l. 1888 umrl.

Goljufana goljufa. V neki ogerski vasi je stal nek grof pri oknu svojega grada in je gledal na dvorišče. V dvorišču je ravno kupoval nek žid kobilo od nekega cigana. Dolgo se nista mogla za kobilo napraviti, napisled jo je vendar žid kupil. Cigan pa je vesel odišel. Grofu pride na misel, kateri je li drugega „nabrisal“, in radi tega je pozval žida k sebi, in ga je vprašal: „No ali si napravil dobro kupčijo?“ „Sveda,“ reče žid, „kupil sem kobilo od cigana za 50 goldinarjev, prodal pa njo budem gotovo za sto.“ „A vendar pa je šepava,“ reče grof. „Nič ne dene,“ reče žid, „kobila je šepava, ker je slabo kovana. Ako pustum ta le žrebelj izmakniti, bode noge dobra. Tega seveda cigan ni opazil, radi tega pa mi je dal kobilo tako po ceni!“ In žid je odgnal kobilo. — Zdaj pa je pozval grof cigana k sebi in mu je rekел:

„Ti cigan, žid te je pošteno goljufal, ker si mu prodal kobilo za 50 goldinarjev, katera je gotovo polovico več vredna!“ Cigan pa reče: „Kaj bi bila več vredna, ko je pa vendar šepava.“ „Vidiš ga,“ reče grof, „ravno v tem te je goljufal, kobila je samo slabo kovana, in to je vedel žid, zato ti je dal toliko, ker vé, da bode kobilo lahko zavračil.“ — „O ne,“ reče cigan, „nigdar je ne bode zavračil, ker je zares šepava. Žid ni mene goljufal, pač pa jaz njega, jaz sem namreč sam tisti žebelj nalašč tako zabil v koplito, da bi si žid mislil, da planta kobila radi slabega kovanja!“ — In odišel je cigan. Grofa je cela stvar tako zanimala, da še dozove enkrat žida in mu pove, da ni žid goljufal cigana, temveč cigan njega. Žid je začuden gledal grofa, ko mu je ta vse razložil, a naposled pa je vengar vskliknil: „Ti falot ciganski ti, no potem pa je vendar bilo pametno od mene, da sem mu dal samo dva prava desetaka, tri pa — ponarejene!“

Železnični most se je podrl pri mestu Falka v Ameriki ravno tedaj, ko je vozil po njem vlak napolnjen s popotniki. Mnogo ljudi je bilo takoj mrtvih, nekateri so se potopili, samo malo se jih je rešilo s tem, da so v vodi splazili na vagone.

Poroka na smrtni postelji. Neki inžener se je peljal v Ljubljani na bicikelnu. Za njim pa se je peljala v električnem vozu njegova nevesta, s katero sta ravno hodila kupovati poročnih prstanov. Na neznan način je bicikel inženerju podletel, in inžener je prišel pod električni voz, kateri ga je smrtno ranil. Prinesli so ga domov v posteljo. Tam se je dal s svojo nevesto poročiti in kmalu potem je — umrl. — Pač žalostna usoda mladega nadpolnega moža!

Žrtvovala se je za brata. Alma Behukeova v Chicagu v Ameriki je vzor sestranske ljubezni. Njen brat se je bil opekel in zdravniki so rekli, da se more ozdraviti, ako kdo zanj žrtvuje 500 koščkov svoje zdrave kože. V to je privolila njegova sestra, koja pa je zdaj vsled tega sama bolna in jako slaba, a zdravniki trdě, da bo ostala gotovo pri življenju.

Kolera se je pojavila na parniku, ki se vrača iz Kitajskega z italijanskimi vojaki. Dva vojaka sta že umrli.

Otroka vrgla svinjam. V Gradcu se je vršila te dni porotna obravnavava proti 19 letni služkinji Ani Schmölzer, ki je umorila svojega nezakonskega otroka. Priznala je, da je rodila 16. aprila v neki kleti otroka; preparala mu je trebuh ter ga potem zrezala na majhne kosce, katere je vrgla v svinjak. Gledala je še, kako so svinje meso žrle. Svojemu gospodarju je rekla, da pričakuje rojstva v 14 dneh in se je tudi tako opravila, da je bilo to verjetno. Schmölzer je bila obsojena radi umora in tudi radi neke tatvine na 5 let ječe.

Trinajst oseb je utonilo blizu Budapešte. Mladi ljudje so napravili izlet s čolnom, a sredi reke jim je hipno nastali vihar prekucnil čola. Vseh trinajst je utonilo.

Samomor zaradi — nahoda. V nekem kopališču na Ženevskem jezeru se je ustrelil neki amerikanski

čudak, kojega pa muhe tudi tedaj niso zapustile, se je poslavljajal s tega sveta. Na njegovi mizi so našli sledeče pismo: „Ker rabim danes že deseto žep ruto, ni nikakega dvoma več, da imam voden glatejš od kod bi naj sicer prihajalo toliko vode iz glav. Uvažajoč, da ne mislim predelati svoje glave v ribnje za zlate ribice, in ker sploh nočem živeti z voden glavo, odločil sem se ustreliti. Pri tem pa hoča dobro paziti, da se zadenem v srce, ker če si pri strelim glavo, mogel bi še kdo reči, da je počil vodne vod v prvem nadstropju kjer stanujem.“

Hud nadporočnik je Petscheiner pri lovskem bataljonu v Solnogradu. Ker se mu ni hotel kleplati Gratiadei takoj izogniti pri vratih v vojašnico, presene mu je lice do čeljusti, ter izbil več zobov.

Moška slika na ženski koži. Baltimorske ženske so si izmislike novo modo ljubezni. Sliko svojega ljubčeta si dajo vžgati v desno svojo roko. Dr. Le Loux medela baje nič drugačia kot da vtiskuje ženskam r, kožo moške slike. Vpraša se le: kaj pa potem, če ka ljubček izneveri? Kaj poreko možje, ako vidijo orokah žen njih bivše ljubimce?

Bolnemu angležkemu kralju Eduardu VII. se pri stanje nekoliko zboljšalo. Toda ozdravel ne bude nikdar popolnoma, ker ima, kakor poročajo listi jih ribicah raka in še ga bodejo morali enkrat operati.

Toča je ustavila vlak. Na ruski progi Kunštate Harkov Sebapostol so se morali ustaviti vsi vlaki, ker je bila proga pokrita z ledom toče. Kolesa jih niso vrtila, dokler niso tira očistili toče.

Deželi brez ječ. Islandija je srečna dežela. Tam nimajo niti policije, še manj pa kaznilnice. „True Peoples Friend“ poroča, da sta se v tisoč letih pre godila samo dva slučaja tatvine. Neki revež, katerega rodbina je trpela lakoto, je ukradel par ovac. No, ker je bil revež, se je zdelo islandskemu ljudstvu da je zanj sramota, ki si jo je nakopal na glavo dovolj kazni. Ko je pa nekoč ukradel bogatin ovac jih je moral plačati, prodati svoja posestva ter oditi iz dežele. — Otok Panaris na Liparskih otokih je tudi tako srečen, da nima niti kaznilnic, niti revežev. Najbolj srečni pa ste te deželi gotovo radi tega, ker nimajo niti enega dohtarja zgube!

Vrhunc predzrnosti. V sodni dvorani v Singaporu v Avstraliji je visela nasproti sodniški mizi na steni dragocena ura. Nekega dne, ko je bil ravnen najvišji sodni dvor zbran v dvorani, pride slabotešiti Kitajc z lestvo v dvorano, sname kapico ter se sodnikom prav spoštljivo globoko prikloni. Potem pričravi stavi lestvo (lojtro) k zidu, vzame uro, ter zopet se poklonivši, odide noseč pod eno pazduhu uro, potem drugo lestvo. Sodniki so mislili, da je Kitajc kak sluga, ki je dobil nalog, da nese uro v popravilo. Šele čez več dni, ko ni bilo ure nazaj, se jim je zda nilo, da so bili priče spretni tatvini.

V 25 dneh 5 žen. Iz Pešavurja javljajo: Emile afghanistanški se je poročil tekom 25 dni s hčerami petih uglednih plemenitašev, in tako dobil v 25 dneh 5 žensk. Kaj bo, ako bodo vse hude? ?

Grozni umor. V Budimpešti je umorila Ester Petro, soproga mizarskega pomočnika, oletnega zlatarja Aleksandra Erdeja, kateremu je bila dolžna precejšno svoto denarja. Erdej ni imel prodajalne, nolid je od hiše do hiše ter oddajal zlatnino za platio na obroke. Imel je odjemalce zlasti med delavci in sploh nižjimi in srednjimi stanovi. 2. julija je šel zjutraj od doma, ker je vedno sam pobiral mesečne obroke; proti večeru je prišel k Estri Petro, ki mu je imela plačati 12 K. Ker Petro ni imela denarja, se je začel med njima prepri, tekom katerega je udarila zlobna žena Erdeja po glavi, da se je zgrudil na tla. Potem ga je zadavila in skrila v svoji postelji. Pozneje je odsekala mrtvecu obe nogi, dejala ga je v otroški voziček, pokrila z belorudečim prtom ter ga peljala na lesni trg, kjer je zvrnila voziček, puštela truplo na tleh in nato z vozičkom urno odšla. Čudno je najbolj to, da je ta žena pustila ravno isti večer, in v istem vozičku spati svojega enoletnega otroka, in da se je izrazila proti neki sosedji, ko ste govorili o tistem, kateri je umoril tega zlatarja tako le: „Pač drugega ni vreden, kdor je tega človeka umoril, kakor da se mu bi pri živem telesu vrezali jermeni iz kože.“ Dve uri po tej govorici so prišli policaji po njo, in ona je obstala, da ga je ravno ona umorila. Petro je Erdeja tudi oropala, našli so pri njej mnogo zlatnine in 1900 K denarja, katere je imela skrite v nogavici (štrumfi). Od denarja je bila porabila že 100 kron, katere je dala, kakor ona trdi svojemu ljubimcu. Sama trdi, da njen mož o umoru ni ničesar vedel. Morilka je stara 22 let.

„Red Star Line“ Antwerpen nam piše: Poštni parnik „Zeeland“ „Red Star Line“ v Antwerpen je, dospel 30. junija, kako se telegrafira, srečno v Novi York.

Poslano: Tisti vozniki, kateri imajo nekaj kapitala ter voz in konje na razpolago, dobijo lep zasluzek s prodajanjem (hauziranjem) kisle vode. Vpraša naj se pri

ravnateljstvu v Radincih

(Brunnen-Direktion in Bad Radein.)

612

Gospodarske stvari.

Kako se sušijo črešnje? Ako hočete črešnje prav lepo in dobro posušiti, morate jim potrgati petle. Potem pa jih položite v posodo, v kateri jih mislite sušiti in sicer tako, da gleda luknjica, v kateri je bilo petlo priraščeno, navzgor, ker drugače najboljši sok iz črešenj izteče. Na te črešnje se ne sme polagati še ena vrsta črešenj, ali pa morda še več. Črešnje morate začeti sušiti pri mali topotli, in jih je treba še le pozneje, ko so se že nekoliko ovenele in posušile razpostaviti večji gorkoti. Tako sušene črešnje so jako dobre in se, posebno po zimi, prav draga prodajo. Seveda se ne smejo tako posušiti, da bi bile trde.

Kako se maže usnje (leder)? Usnje se ne sme nikdar mazati, ako je suho, ker potem to mazanje veliko bolj škoduje, kakor pa hasni. Ako hočete na

primer namazati usnje, katoro rabite pri konjih, vajeti in tako dalje, zmočite jih zvečer s krtačo, katero ste namočili v vodo. Potem je obesite, in je s kako cunjo po noči pokrite, da ostane do jučra vsaj nekoliko mokro. V jutro je namažite s krtačo, namočeno v loj, ali kako drugo mašo. Tudi petrolej velja. Nikdar pa ne smete mazati nobenega usnja z repičnim, bučnim, ali laškim oljem. Po vsakem rastlinskem olju namreč usnje spoka in se začne lušiti. Skušnja Vam bode pokazala prav hitro ali škoduje tako olje ali ne. Mažite na primer en remen z repičnim ali z drugim rastlinskim oljem, drugega pa po zgornjem navodilu z lojem, ali s svinsko mašo, in videli bodete, kako hitro se Vam bode pokazalo, katero je boljše!

Za setev ajde opozarjam na porabo umetnih gnojil. Pri nas gospodarji še ne vedo, da ajda potrebuje zelo veliko redilnih snovi, zlasti dušika in fosforove kislina, in da je pri nas ajda v zadnjih desetletjih zato tako slabo rodila, ker je zemlja izsesana. Strniščni ajdi zaradi kratkega časa seveda ni mogoče gnojiti s hlevskim gnojem, zato so pa tu posebno umestna umetna gnojila. Za ajo priporočamo čilski soliter in rudinski superfosfat. Čilski soliter stane 30 K in rudinski superfosfat pa 7 K 25 h 100 kilogramov. Kajnit je ajdi škodljiv in Tomatova žlindra ji tudi ne hasni, ker se prepočasi razkraja. Kdor hoče taki umetni gnoj kupiti, lahko zve imena prodajalcev pri uredništvu „Štajerca“.

Mladim pujskom kadar še sesajo, je ostre zobe priporočeno poščipati, ker pujski z ostrimi zobmi doječo svinjo preveč nadlegujejo in jo lahko ranijo na seskih, vsled česar jih ne pusti več sesati in jim postane sovražna. Kadar so pa pujski že odstavljeni, je poščipanje zob nezmisel, in če taki pujski nočejo žreti, iskati je vzroka drugje.

Mravlje v čebelnjaku odpravimo ako potrosimo po potih katere imajo v čebelnjak naftalin, kateri se dobi v vsaki apoteki za par krajcarjev. Potresti ga je treba po nogah čebeljaka ali pa spodaj, ne pa v čebelnjaku samem. Naftalin ima zelo močen duh, ki pa čebelam prav nič ne škoduje.

Moli se preženejo iz kožuhovine ali pa iz druge obleke tudi z naftalinom. Sicer obleka dobi nekaj časa po njem zopern duh, a ta pa hitro mine.

Veseli „Stajerc“.

Ljubite svoje sovražnike! Stari Krumpajzar bil je vzgled pravega klerikalca. Ljubil je mamreč čez vse dolge, črne sukne in pa hudičovo olje, ali po domače rečeno: žganje. Neke nedelje popoludne se ga zopet prav pošteno naleže, in hudi duhovi so ga vrgli v senco farovžke hruške. Gospod župnik se gre sprehajat in najde pod drevesom ležati svojega zvestega kimavca. Zbudi ga in mu da, najbrž da bi se prej vzdramil, hudega tobaka pod nos: „Ti Krumpajzar, ali te nič ni sram, da si danes zopet pijan? Kolikokrat ti budem moral še praviti, da je žganje tvoj največji sovražnik?“ — Pijanec si nekaj časa